
Istungidokument

A8-0329/2017

23.10.2017

RAPORT

ühtekuuluspoliitika vahendite kasutuselevõtmise kohta piirkondades, et tegeleda demograafiliste muutustega
(2016/2245(INI))

Regionaalarengukomisjon

Raportöör: Iratxe García Pérez

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	16
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI MUUDATUSETTEPANEKUTENA ESITATUD SEISUKOHT.....	20
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	30
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	31

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ühtekuuluvuspoliitika vahendite kasutuselevõtmise kohta piirkondades, et tegeleda demograafiliste muutustega (2016/2245(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 174 ja 175,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1299/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1302/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, et selgitada, lihtsustada ja parandada nende rühmituste asutamist ja toimimist⁵,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2016. aasta resolutsiooni saarte erilise olukorra kohta⁶,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1300/2013, mis käsitleb Ühtekuuluvusfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1084/2006⁷,
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2017. aasta resolutsiooni naiste ja nende rolli kohta

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

² Samas, lk 289.

³ Samas, lk 470.

⁴ Samas, lk 259.

⁵ Samas, lk 303.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0049.

⁷ ELT L 347, 20.12.2013, lk 281.

maapiirkondades¹,

- võttes arvesse oma 10. mai 2016. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika kohta ELi mägipiirkondades²,
- võttes arvesse oma 9. septembri 2015. aasta resolutsiooni aruande kohta, milles käsitletakse aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta (2012) elluviimist, tulemusi ja üldhinnangut³,
- võttes arvesse oma 10. mai 2016. aasta resolutsiooni uute territoriaalsete arengu vahendite kohta ühtekuuluvuspoliitikas 2014–2020: integreeritud territoriaalsed investeeringud ning kogukonna juhitud kohalik areng⁴,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni demograafiliste muutuste ja nende tagajärgede kohta ELi tulevasele ühtekuuluvuspoliitikale⁵,
- võttes arvesse oma 11. novembri 2010. aasta resolutsiooni demograafiliste probleemide ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta,⁶
- võttes arvesse oma 22. septembri 2010. aasta resolutsiooni mägipiirkondade, saarte ja hõredalt asustatud alade majanduslikku ja sotsiaalset arengut käsitleva Euroopa strateegia kohta⁷,
- võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa demograafilise tuleviku kohta⁸,
- võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni demograafiliste väljakutsete ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta⁹,
- võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2015. aasta aruannet rahvastiku vananemise kohta. Majandus- ja eelarveprognoosid ELi 28 liikmesriigi kohta (2013–2060) (The 2015 Ageing Report. Economic and budgetary projections for the 28 EU Member States (2013-2060)) (European Economy 3/2015),
- võttes arvesse komisjoni 23. juuli 2014. aasta kuuendat aruannet majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kohta „Investeeringud majanduskasvu ja tööhõivesse. Arengu ja hea juhtimistava soodustamine ELi piirkondades ja linnades“,
- võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2017. aasta teatist „Algatus lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks“ (COM(2017)0252),

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0099.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0213.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0309.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0211.

⁵ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 9.

⁶ ELT C 74 E, 13.3.2012, lk 19.

⁷ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 55.

⁸ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 75.

⁹ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 131.

- võttes arvesse komisjoni 29. aprilli 2009. aasta teatist „Toimetulek rahvastiku vananemise mõjuga ELis (2009. aasta aruanne rahvastiku vananemise kohta)” (COM(2009)0180),
  - võttes arvesse komisjoni 10. mai 2007. aasta teatist „Põlvkondadevahelise solidaarsuse edendamise“ (COM(2007)0244),
  - võttes arvesse komisjoni 12. oktoobri 2006. aasta teatist „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus“ (COM(2006)0571),
  - võttes arvesse komisjoni 16. märtsi 2005. aasta teatist roheline raamatu „Silmitsi demograafiliste muutustega – uus põlvkondadevaheline solidaarsus” kohta (COM(2005)0094),
  - võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192),
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 16. juuni 2016. aasta arvamust Euroopa Liidu vastuse kohta demograafilistele väljakutsetele¹,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi liidu sisepoliitika peadirektoraadi poliitikaosakonna B (struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika) 2013. aasta septembri uuringut: „Kuidas saavad regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika lahendada demograafilisi probleeme?“ (How can regional and cohesion policies tackle demographic challenges?),
  - võttes arvesse Euroopa territoriaalse arengu ja ühtekuuluvuse vaatlusvõrgu trükist „Territoriaalse potentsiaali esiletõstmine ja uue poliitika kujundamine Euroopa kindlat tüüpi piirkondades: saared, mäed, hõredalt asustatud ja rannikualad“ (Revealing territorial potentials and shaping new policies in specific types of territories in Europe: islands, mountains, sparsely populated and coastal regions)²,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni muudatusettepanekute vormis seisukohta (A8–0252/2017),
- A. arvestades, et demograafilised muutused on tõeline mureküsimus Euroopas ja kogu maailmas ning keskne probleem, mitte ainult üldiselt, vaid ka tänapäeva kohaliku arengu ja territoriaalse tõhustamise poliitikameetmete jaoks ELis, koos tööhõiveküsimumuste, kontrollimatu globaliseerumise, kliimamuutuse, üleminekuga vähem süsihappegaasiheiteid tekitavale majandusele ning väljakutsetega, mida esitavad tööstuslik ja tehnoloogiline üleminek ning sotsiaalne ja majanduslik kaasamine;
- B. arvestades, et nagu enamike postindustriaalsete ühiskondade puhul, on ka Euroopa elanikkonda mitu aastakümnet iseloomustanud eluea pikenemine ja madal sündimus, mis võib muuta rahvastiku struktuuri ja vanusepüramiidi ning mille kõrvalmõjud on kahanev tööealine elanikkond ja vananev elanikkond; arvestades, et majanduskriis, mis

¹ ELT C 17, 18.1.2017, lk 40.

² ESPON töödokument, Luxembourg, ESPON EGTC, märts 2017.

tabas kogu Euroopa Liitu, on avaldanud suurt mõju paljudele valdkondadele ja piirkondadele, eriti maapiirkondadele, ning on eelkõige suurendanud vaesust ja põhjustanud rahvaarvu vähenemist; arvestades, et püsiv sooline palgalõhe ja suurenev pensionilõhe takistab suurel määral naiste osalemist tööturul;

- C. arvestades, et rahvastiku kiire kasv arengumaades ja ELi elanikkonna kahanemine tähendab prognooside kohaselt seda, et Euroopa Liidu osakaal maailma rahvastikus väheneb 6,9 %-lt 2015. aastal 5,1 %- le 2060. aastal¹;
- D. arvestades, et prognooside kohaselt väheneb ajavahemikus 2015–2050 elanikkond 273st NUTS 2 tasandi piirkonnast 132s²; arvestades, et kõnealune vähenemine mõjutab eelkõige kohalikke haldusüksusi;
- E. arvestades, et Euroopa Liidu ja kõigi liikmesriikide tähtsaim prioriteet on edendada kasvu, mis on ühtlasi arukas, kestlik ja kaasav;
- F. arvestades, et geograafilised ja demograafilised eripärad süvendavad arenguprobleeme; arvestades, et seetõttu lisati Lissaboni lepingusse majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkide hulka territoriaalne ühtekuuluvus;
- G. arvestades, et demograafilised muutused ei mõjuta kõiki riike ja piirkondi ühtemoodi nii nende loomuliku dünaamika kui ka seonduvate rändevooegade tõttu, kuna suuremas osas linna- ja eriti suurlinnade piirkondadest toimub rahvastiku juurdekasv ning enamik maa- ja äärepoolseid piirkondi seisab silmitsi elanikkonna vähenemisega, kusjuures seis on väga erinev äärepoolseimates piirkondades; arvestades, et selline tasakaalustamatus tähendab nii rahvastiku vähenemist kui ka rahvastiku suurenemist kogevate territooriumide jaoks suuri väljakutseid; arvestades, et eraldatud piirkondi ja piiratud juurdepääsuga piirkondi ohustab kõige enam rahvastiku vähenemine; arvestades, et teisalt tuleks tähelepanu pöörata valglinnastumise mõjule, mis rahvastiku ulatusliku liikumise tagajärjel suurtest linnadest nende ümbruses asuvatele aladele avaldab survet nii kohalikele kui ka piirkondlikele omavalitsustele;
- H. arvestades, et Euroopa piirkonnad ei ole ühtsed territooriumid; arvestades, et need võivad hõlmata alasid, kus valitseb tööpuudus või vaesus ja kus kogetakse erilisi probleeme, eriti seoses demograafiliste muutustega, mistõttu on väga oluline luua suunatud vahendid selleks, et vähendada allpiirkondlikku ebavõrdsust ja aidata kaasa parema territoriaalse tasakaalu saavutamisele linna-, äärelinna- ning maapiirkondades;
- I. arvestades, et naised ja eriti üksikemad puutuvad rohkem kokku vaesuse ja tõrjutusega;
- J. arvestades, et demograafilised muutused kujutavad endast proovikivi kogu elanikkonna sotsiaalse ühtekuuluvuse ja heaolu tagamise ning tasakaalustatud majandusarengu soodustamise jaoks; arvestades, et demograafilised muutused mõjutavad taristut ning teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, mis tähendab ühenduvuse lõhet või arstiabi puudumist ning on sageli tingitud ebapiisavast ühendusest linna- ja maapiirkondade elanike vahel;

---

¹ Eurostat, „The EU in the World“ („EL maailmas“) (2016. aasta väljaanne).

² Eurostat, „Eurostat Regional Yearbook“ („Eurostati piirkondlik aastaraamat“), 2016. aasta väljaanne.

- K. arvestades, et demograafilised muutused hõlmavad suuri poliitilisi väljakutseid eri valdkondades, mis on seotud mitmesuguste ühtekuuluvuspoliitika valdkondadega; arvestades, et regionaalpoliitika ja selle Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, sh Ühtekuuluvusfond, on nende muutustega toimetulekuks peamised vahendid;
- L. arvestades, et Euroopa Liidu muudes kui linnapiirkondades elab 113 miljonit inimest, seal asub 12 miljonit põllumajandusettevõtet ja 172 miljonit hektarit põllumajandusmaad ning need aitavad suurel määral kaasa Euroopa riikide majandusele, kultuuridele ja ökosüsteemidele;
- M. arvestades, et nõuetekohane taristu ja teenuste piisav tase on olulised tegurid rahvastiku struktuuri haldamisel piirkondades, mis on hõredalt asustatud või kannatavad väljarände tõttu ning kus investeringute ja töökohtade tähtsus on suurem;
- N. arvestades, et asjakohane taristu, juurdepääs avalikele teenustele ja kvaliteetsed töökohad on olulised tegurid, mis määravad inimeste soovi piirkonda elama jääda;
- O. arvestades, et naised puutuvad rohkem kokku vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega kui mehed – seda enam, kui nad on üle 60 aasta vanad;
- P. arvestades, et demograafilistel muutustel on kõige suurem mõju vähem arenenud piirkondadele;
- Q. arvestades, et maapiirkondi mõjutavatel demograafilistel muutustel on majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed, need põhjustavad territoriaalset killustumist ning mõjutavad elukvaliteeti ja keskkonda, seda kõike lisaks tõsistele demograafilistele tagajärgedele;
- R. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on põhiõigus, ELi ühine väärtus ning vajalik tingimus ELi majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamiseks;
- S. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on tähtis majandusarengu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse vahend;
- T. arvestades, et negatiivsed demograafilised muutused vajavad tugevamat põlvkondadevahelist solidaarsust;

Üldosa

1. toonitab, et demograafilised muutused tekitavad suurt majanduslikku, sotsiaalset, rahalist ja keskkonnavalast survet liikmesriikide valitsustele ning avalikke teenuseid – eriti sotsiaalkaitset ja sotsiaalteenuseid – pakkuvatele ning taristut ehitavatele ja hooldavatele kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, mis tagavad ökosüsteemide säilimise kestliku ruumilise planeerimise abil; rõhutab, et seda survet süvendab veelgi tööjõu vähenemine ja suurem sõltuvusmäär; rõhutab kvaliteetsete avaliku ja erasektori teenuste suurt tähtsust; rõhutab kvaliteetsete ja taskukohaste avaliku ja erasektori teenuste kättesaadavuse olulisust soolise võrdõiguslikkuse tagamise vahendina;
2. on seisukohal, et demograafiliste muutustega tuleks tegeleda kõikide Euroopa, riiklike, piirkondlike ja kohalike asutuste kooskõlastatud tegevuse ning kohandamisstrateegiatega

abil, mis kajastavad kohalikku ja piirkondlikku tegelikkust, saavutades tõhusa mitmetasandilise valitsemise nii konkreetsetele piirkondadele suunatud kõnealuste spetsiifiliste poliitikasuundade ülesehituse kui ka nende rakendamise valdkonnas; on arvamusel, et sellise koordineeritud ja integreeritud reageerimise eesmärk peaks olema kodanike elukvaliteedi parandamine ja neile paremate majanduslike võimaluste pakkumine, ning tuleks püüda investeerida asjaomaste piirkondade sotsiaal- ja avalike teenuste kvaliteedi, kättesaadavuse ja taskukohasuse parandamisse; on lisaks arvamusel, et kodanikuühiskonna esindajad ja teised sidusrühmad tuleks kaasata; juhib tähelepanu sellele, et mis tahes laiaulatuslik lähenemisviis peab kajastama linnade, maapiirkondade, kalapüügi- ja rannikupiirkondade ning oma geograafilise või demograafilise olukorraga seotud konkreetsete probleemidega silmitsi seisvate piirkondade rolli ning et seetõttu tuleb sellise lähenemisviisi puhul ühtlasi võtta arvesse konkreetseid väljakutseid, mida esitavad äärepoolseimad piirkonnad, väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimad piirkonnad ning saared, piiriülesed ja mäestikualad, nagu on sõnaselgelt tunnistanud Lissaboni lepingus; kutsub liikmesriike ja komisjoni võtma arvesse eri poliitikameetmete mõju soolisele võrdõiguslikkusele ja demograafilistele muutustele;

3. tunnistab, et demograafilised muutused, mis tekitavad uusi probleeme, pakuvad samal ajal linnaliste ühiskondade nõudluse nihete (eriti seoses toidu, vaba aja ja puhkeajaga) tulemusena arenguvõimalusi kohalikul tasandil põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse pakutavate kvaliteetsete, ohutute ja eriomaste toodete tootmise võimaluse abil; on arvamusel, et maa- ja ökoturism, e-kaubandus, kogukonnapõhised teenused ja eelkõige nn hõbedane majandus pakuvad ühtlasi arenguvõimalusi kohalikul tasandil, tõhustades siseriiklike põllumajanduslike või mittepõllumajanduslike toodete, näiteks käsitöö, tikandite ja keraamika väärtust geograafiliste tähiste kaitse Euroopa süsteemi kaudu; rõhutab sellega seoses, kui tähtsad on aruka spetsialiseerumise strateegiad, mis aitavad piirkondadel ja kohalikel territooriumidel teha kindlaks suure lisaväärtusega tegevuse ja luua atraktiivseid ökosüsteeme tegeliku mitmefunktsionaalse maaelu arengu strateegia põhjal, mis lõimib ringmajanduse piirkondlikku planeerimisse; juhib tähelepanu sellele, et maaturism, mis aitab säilitada dünaamilist elustiili maapiirkondades, on samuti oluline sektor; rõhutab sotsiaalse dialoogi ja sotsiaalpartnerite kaasamise tähtsust koos teiste kohalike sidusrühmade ja ametiasutustega Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandamise ja rakendamise kõikides etappides, et paremini ennetada demograafiliste muutuste mõju kohalikele tööturgudele ja töötada välja uued strateegiad nende probleemide lahendamiseks;

Demograafiliste muutuste näitajad ELis

4. märgib, et demograafiliste muutustega seotud põhilised probleemid, mida praegu paljudes ELi osades kogetakse, on vananemine, mida põhjustab vanusepüramiidi häire, sündivuse vähenemine ja sellest tulenev väikelaste ja noorte populatsiooni järsk vähenemine, pidev rahvastiku kadu, oskustööjõu nappus, töökohtade puudus, noorte lahkumine töövõimaluste puudumise tõttu ja demograafilise struktuuri muutused; tunnistab, et praegune põllumajanduspoliitika, traditsiooniliste tegevusalade, toodete ja tootmissüsteemide, tööjõu ja kohaliku oskusteabe kadumine, naiste nähtamatu töö, ettevõtlusvaimu puudumine, investeringute puudumisest tulenev piirkondliku konkurentsivõime nappus või täielik puudumine või bioloogilise mitmekesisuse

kadumine, metsamaa võsastumine ja tuleoht on märkimisväärsed lisaprobleemid, mis on seotud demograafiliste muutustega; rõhutab, et nende suundumuste mõju erineb oluliselt piirkonniti, osaliselt seetõttu, et inimesed liiguvad suurtesse linnakeskustesse paremate töökohtade otsingul;

5. rõhutab, et ELi rahvastikupoliitika üks peamisi eesmärke peaks olema kõikide demograafilise tasakaalustamatuse all kannatavate piirkondadega ja nende piirkondade eripäraga arvestamine – tegurid, millega kohanemist on ühtekuuluvuspoliitikaga pikka aega üritatud ja milles 2020. aasta järel tuleb kohanemiseks palju rohkem teha; toonitab tõsiasja, et kuigi demograafilised muutused mõjutavad kõiki alasid, olgu maal või linnas, nende järelmid erinevad ja need sõltuvad eri teguritest, nagu intensiivsus ja kiirus, millega muutused toimuvad, ja kas need mõjutavad sisserändepiirkondi või kahaneva elanikkonnaga piirkondi;
6. rõhutab, et tuleb edendada ja toetada väikeste ja keskmise suurusega mägi- ja maapiirkondade põllumajandusettevõtteid, kes tänu traditsioonilistele (tootmis)meetoditele kasutavad integreeritud ja jätkusuutlikul viisil loodusvarasid, näiteks karjamaid ja erinevaid söödakultuure, toodavad eriliste kvaliteediomadustega tooteid ning võivad aidata kaasa kõnealuste piirkondade rahvastiku vähenemise aeglustumisele või rahvastiku suurenemisele;
7. rõhutab, et sellised liitu mõjutavad demograafilised nähtused ei ole uued, kuid need on nüüd suurenenud enneolematu kiirusega, eelkõige sotsiaalse ja majandusliku surve tõttu; juhib tähelepanu eakate inimeste arvu pidevale kasvule – ligikaudu 2 miljonit inimest saab igal aastal 60 –, millel on mõju ruumilisele, elamuehituse ja transpordi planeerimisele ning muud liiki taristule ja teenustele; märgib murega, et demograafilised probleemid mõjutavad eriti rängalt piirkondi, mida iseloomustab tööealise elanikkonna järsk langus; tunnistab, et investeringute puudumine, vilets taristu, madalad ühenduvusmäärad, piiratud juurdepääs sotsiaalteenustele ja töökohtade puudumine on peamised elanikkonna vähenemisele kaasa aitavad tegurid; rõhutab, et demograafilised muutused võivad oluliselt mõjutada pensione ja eriti keskkonnasäästlikkust, kuna maapiirkondade rahvastiku vähenemine ja kasvav linnastumine mõjutavad ökosüsteeme, looduskaitset ja loodusvarade kasutamist, avaldades erilist mõju linnade maakasutusele, taristule, eluasemeturule ja taimestikule;
8. on seisukohal, et demograafiliste muutuste soolist mõõdet tuleks arvesse võtta valdkondadevahelisel viisil, sest elanikkonna vähenemise all kannatavad piirkonnad kannatavad väljarände tõttu ka soolise ja vanuselise tasakaalustamatuse all; on veendunud, et väljakutseid, mida esitavad demograafilised muutused, saab ja tuleb käsitleda soolist võrdõiguslikkust soodustavas poliitikaraamistikus, mis on põhjus, miks sooline võrdõiguslikkus tuleb lõimida aruteludesse kõigi demograafiliste küsimustega seotud asjade üle; on seetõttu arvamusel, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamist kõikides Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides tuleks edaspidi veelgi tugevdada;
9. tuletab meelde, et strateegias „Euroopa 2020“ käsitletakse demograafilisi probleeme enamikus selle seitsmest juhtalgatusest, mis töötati välja probleemide lahendamiseks ja ELi jaoks eluliselt tähtsate prioriteetide seadmiseks tööhõive, innovatsiooni, hariduse, vaesuse vähendamise ning kliima ja energia valdkonnas; juhib tähelepanu sellele, et

strateegia ja selle juhtalgatuste rakendamise esmatähtis osa põhineb rahalisel toel ühtekuuluvuspoliitika vahendite näol, sh sätted rahvastiku muutuse ja vananemise käsitlemiseks, ja et kõnealuseid mõõtmeid tuleb rõhutada kõigis Euroopa Liidu vahendites;

10. on seisukohal, et elanikkonna vähenemise ja vananemisega seotud probleemid nõuavad paljude majandus-, sotsiaal- ja poliitiliste meetmete ning programmide objektiivset, põhjalikku ja kõikehõlmavat ümberhindamist pikas perspektiivis;

ELi poliitika kooskõlastamine

11. nõuab ELi vahendite, eelkõige ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP), Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, sealhulgas Ühtekuuluvusfondi, Euroopa territoriaalse koostöö, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) ja Euroopa ühendamise rahastu paremat kooskõlastamist, et tagada terviklikum lähenemine demograafilistele muutustele; soovitab, et kuna seni kasutatud mehhanismidega ei ole õnnestunud demograafilise tasakaalustamatuse jätkumist tagasi hoida, on vaja läbi vaadata praegused poliitikasuunad ja kõik eespool nimetatud mehhanismide toimimine; tunneb sellega seoses heameelt jõupingutuste üle koostoime suurendamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja EFSI vahel; kutsub komisjoni taas kord üles tegema ettepaneku demograafiliste muutuste strateegia kohta, mis seab prioriteediks järgmised valdkonnad: inimväärne tööhõive ja kvaliteetsed töösuhted, pöörates erilist tähelepanu uutele töövormidele ja nende sotsiaalsele rollile; selliste poliitikavaldkondade territoriaalne aspekt, mis edendavad majandustegevust ja tööhõivet; taristu edendamine ettevõtluse asukoha tegurina, nii et demograafiliste probleemidega kokku puutuvad territooriumid muutuksid juurdepääsetavaks ja konkurentsivõimeliseks; laiaulatuslik IKT, mis hõlmab kvaliteeti ja hinda, mis on mõlemad konkurentsivõimelised väiksema rahvastikutihedusega territooriumidel; põhiliste heaoluriigi teenuste osutamine demograafiliste probleemidega kokku puutuvatel territooriumidel; kohalik ühistransport, mis tagab juurdepääsu avalikele teenustele; poliitika, mille eesmärk on tagada parem tasakaal pere- ja töökohustuste vahel, kestlik põlvkondade vahetumine ja ülalpeetavate piisav hoolitsus; poliitika, mis käsitleb rahvusvahelise kaitse all olevate rändajate ja pagulaste vastuvõtmist, integreerimist ja tagasisaatmist; ning uute, atraktiivsemate vahendite ulatuslik kasutamine maaelu kohta teabe edastamiseks; rõhutab selliste olemasolevate algatuste tähtsust nagu täisväärtusliku eluperioodi pikendamist käsitlev Euroopa innovatsioonipartnerlus, ühiskava „Intelligentne elukeskkond“ ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) digi- ja tervishoiualased teadmisi- ja innovaatikakogukonnad; kutsub komisjoni üles arvestama juba kõnealustes algatustes välja töötatud lahendusi Euroopa piirkondade demograafiliste probleemidega tegelemisel; rõhutab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tähtsust elukestva õppe valdkonnas hariduse ja koolituse toetamisel rahvaarvu vähenemise ohuga piirkondades; leiab, et parema õigusloome tegevuskavaga tuleks nõuda, et enne mis tahes ELi seadusandlikku algatust tehtav mõjuanalüüs hõlmaks mõju, mis seadusandlikul algatusel võib olla demograafiale;
12. rõhutab, kui tähtis on, et EL lõimiks demograafilisi kaalutlusi kõigisse poliitikavaldkondadesse ja lisaks need oma eelarverubriikidesse, et võimaldada nende poliitikasuundade arendamist, eelkõige põllumajanduse, keskkonna, infoühiskonna,

teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni, tööhõive, hariduse, sotsiaalpoliitika ning transpordi valdkonnas; on arvamisel, et demograafilise mõju aruannete järeldusi tuleb võtta arvesse oma poliitika kujundamisel ning demograafilisi kriteeriumeid kasutada nende poliitikameetmete tulemuste ja soovimatute mõjude hindamistes, et soodustada sellist lähenemisviisi demograafilistele muutustele, mis hõlmab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist; on arvamisel, et erilist tähelepanu tuleks pöörata maapiirkondadele, kus niisugused demograafilised probleemid on eriti teravad; rõhutab sellega seoses algatuse „Arukad külad“ potentsiaali, mille abil saab tänapäevast tehnoloogiat, nagu 5G, ja innovatsiooni kasutades maakogukondi taaselustada; rõhutab lisaks maa- ja linnapiirkondade tihedama koostöö tähtsust; rõhutab, kui tähtis on tagada üldine juurdepääs kvaliteetsetele ja taskukohastele avalikele teenustele ja taristutele, sealhulgas digitaalsetele avalikele teenustele ja taristutele, eriti laste, noorte ja eakate inimeste jaoks, et edendada sotsiaalset kaasatust, tagada sooline võrdõiguslikkus ja leevendada demograafiliste muutuste mõju; rõhutab, kui oluline on pakkuda eelkõige rahvaarvu vähenemise ohuga piirkondades uusi palgatöö võimalusi, et säilitada kogukondi ja luua tingimused rahuldava tasakaalu saavutamiseks töö- ja eraelu vahel; on arvamisel, et oluline on rõhutada, et üldise geograafilise nägemusega vaadeldakse linna- ja maapiirkondi täiendavate funktsionaalsete ruumidena; rõhutab, et vaja on suuremat lõimimist eri fondide vahel, et toimuks tõeline, kaasav ja kestlik kohalik areng; juhib tähelepanu sellele, et ELi demograafiapoliitika peaks püüdma olema täielikum ning koordineeritum liikmesriikidega ja horisontaalselt; tuletab meelde, et Euroopa Liit mitte ainult ei eralda rahalisi vahendeid piirkondliku arengu jaoks, vaid ka kujundab suurel määral kohalike ja piirkondlike ametiasutuste suutlikkust kasutada enda rahalisi vahendeid sotsiaalse territoriaalse ebavõrdsusega võitlemiseks; rõhutab, et kuigi riigiabi ajakohastamise tulemusel on erandeid, mille puhul teavitamist ei ole vaja, lihtsustatud ja arvuliselt suurendatud, on praegune raamistik väiksemate piirkondlike ja kohalike ametiasutuste jaoks ikka veel väga keeruline ja koormav; on arvamisel, et kuigi riigihanke-eeskirju 2014. aastal lihtsustati, on väikeste piirkondlike ja kohalike ametiasutuste jaoks ikka veel liiga palju takistusi sellele, et nad saaksid parandada niisuguste tundlike piirkondade majandust;

13. on arvamisel, et EL peaks toetama liikmesriikide rände- ja kaasamispoliitikat, austades nende liikmesriikide õigusi ja pädevusi, ja samuti subsidiaarsuse põhimõtet, et viia negatiivsed demograafilised suundumused miinimumini; rõhutab perekondade loovust ja perekondi toetavate poliitikameetmete olulist rolli; on seisukohal, et kohalikke ja piirkondlikke ametiasutusi tuleks volitada rakendada edukat integratsioonipoliitikat kohapeal; on seisukohal, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid olema aktiivsed osalejad demograafiliste probleemide lahendamiseks võetud meetmetes; nõuab, et iga-aastases majanduskasvu analüüsis ja riigipõhistes soovitusetes võetaks arvesse piirkondlikku ebavõrdsust ja tasakaalustamatust piirkondade vahel liikmesriikides; on veendunud, et piirialadel peab selline koostöö kajastama nii piiriüleste algatuste nõudmisi kui ka ulatust; soovib töötada selles valdkonnas välja koolitusprogrammid, et luua parem arusaam ja suurem teadlikkus asjaomastest küsimustest; on seisukohal, et demograafiliste probleemide lahendamisel peab kogu Euroopas olema terviklik lähenemisviis ja et probleemi lahendamine ühes Euroopa osas ei tohiks avaldada negatiivset mõju teistele Euroopa aladele; nõuab, et loodaks üleeuroopalisel tasandil võrgustikud selleks, et jagada häid tavaid ja kogemusi, mille abil kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused ning kodanikuühiskonna sidusrühmad saaksid harida üksteist demograafiliste muutuste tõttu esilekerkinud küsimuste

käsitlemise vallas;

Euroopa fondide tõhususe suurendamine

14. rõhutab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega tuleb demograafilisi muutusi järgmisel programmitöö perioodil tõhusamalt käsitleda, kasutades järgmist: suurem, paremini suunatud keskendumine demograafilistele muutustele kui prioriteetsele valdkonnale lõplikes õigusaktides ja suunistes liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste toetamiseks, uurides Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide potentsiaali, et käsitleda demograafilisi muutusi ning töötada välja ja rakendada assotsieerimislepinguid ja rakenduskavasid; ennetav lähenemisviis demograafiat käsitleva poliitika kujundamises ning heade tavade ja kogemuste vahetamine õppimiseks institutsiooni tasandil; tehniline tugi haldusasutustele ja kohalikele sidusrühmadele tõhusate poliitikasuundade rakendamisel, mis käsitlevad demograafilisi muutusi nii riiklikul kui ka piirkondlikul tasandil; ja kohalike asutuste kohustuslik aktiivne osalemine fonde rakendavate programmide väljatöötamises, haldamises ja struktuurisiseses hindamises ning demograafiliste probleemidega silmitsi seisvate piirkondade vajalik väljaselgitamine NUTS 3 ja kohaliku haldusüksuse tasandil; ergutab pakkuma kohalikele sidusrühmadele ja korraldusasutustele tehnilist tuge ja koolitusi demograafiliste muutustega tegelemise tõhusa poliitika rakendamiseks riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil; on seisukohal, et mõnes liikmesriigis varjavad toetused NUTS 2 tasandil sageli sotsiaalterritoriaalset, piirkonnasisest või isegi piirkonnaülest ebavõrdsust; nõuab, et ELi kaardid kasutaksid mõõtkava, millest piisaks, et kajastada territooriumiga seotud probleeme, nii et need võiksid aidata suunata toetust kõige ebasoodsamas olukorras piirkondadele;
15. palub Euroopa Regionaalarengu Fondil (ERF) anda suurem panus vananemise, maaelu ja rahvastiku väljavooluga seotud kõrgete näitajatega piirkondade aitamise ja toetada neid rohkem, et parandada nende transpordi- ja telekommunikatsioonitaristut, vähendada digilõhet (k.a põlvkondade vahel) ning võimaldada kasutada paremaid avalikke teenuseid; toonitab sellega seoses e-tervise valdkonna tähtsust; palub liikmesriikidel ja piirkondadel suunata olemasolevaid investeeringuid paremini demograafilistele muutustele ja nende mõjule;
16. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks ühtekuuluvuspoliitika vahendeid, et pidurdada suurenevat väljarännet hõredalt asustatud piirkondadest, kus nõuetekohane taristu ja piisav teenuste tase on eriti lastega perede säilitamise jaoks väga olulised eeltingimused;
17. rõhutab, et Euroopa Sotsiaalfond (ESF) peaks tõhustama oma tegevust noorte koolitamisel ja harimisel ning edendama tööalast konkurentsivõimet ja aitama inimestel leida parem tasakaal töö- ja pereelu vahel ning võidelda vanemaealiste sotsiaalse ja digitaalse tõrjutusega; rõhutab samuti, et fond peaks ettevalmistavate programmide abil parandama tööhõivevõimalusi väheneva rahvastikuga piirkondade elanike jaoks, ning edendama nende piirkondades elavate naiste, noorte ja eakate sotsiaalset ja digitaalset kaasatust; juhib sellega seoses tähelepanu sellele, et ESFi äärepoolseimate piirkondade toetamiseks kasutamisel hoolitsetakse selle eest, et tagada parem tasakaal töö- ja pereelu vahel; kutsub komisjoni üles kaaluma võimalust pakkuda olemasolevate vahendite piires konkreetseid rahalisi vahendeid, et toetada piirkondi, mis seisavad silmitsi tõsiste ja püsivate ebasoodsate demograafiliste tingimustega; palub teha fondi väljamakseid

sellise korra kohaselt, mis seab prioriteediks tegevussuunad lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis; rõhutab, kui oluline on lisada Ühtekuuluvusfond tulevastesse strateegiatesse, et käsitleda demograafilisi muutusi, tuletades meelde, et fond loodi eesmärgiga tugevdada ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust; on arvamusel, et oluline on pakkuda ESFi abil palju suuremat tuge väikestele organisatsioonidele, mis arendavad ja juhivad innovaatilisi sotsiaalprojekte, ning samuti kogu ELi hõlmavatele riikidevahelistele katseprojektidele, millega käsitletakse sotsiaalseid ja tööhõiveküsimusi, et lihtsustada innovaatilist piirkondlikku, piiriülest, riikidevahelist ja makropiirkondlikku koostööd ning seega vastata väljakutsetele, mida esitavad demograafilised muutused;

18. peab kahetsusväärseks asjaolu, et nagu on rõhutatud Euroopa Kontrollikoja eriaruandes nr 5/2017, on ELi noortegarantii, mille eesmärk on aidata ilma töökohata, väljaõppeta või hariduseta noori, teinud vähe edusamme ning selle tulemused ei vasta esialgsetele ootustele;
19. on seisukohal, et territoriaalsete lõhede vältimiseks peaksid kõige ebasoodsamate demograafiliste muutustega piirkonnad saama EFSIst kasu suuremate investeeringute teel ELi prioriteetsetesse valdkondadesse, nagu energia, transport, haridus, ettevõtetus, innovatsioon, teadusuuringud, VKEd, haridus või sotsiaaltaristu; on seisukohal, et 2020. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika arendamisel tuleks arutada eristaatuse andmist demograafiliselt ebasoodsas olukorras piirkondadele;

Ühtekuuluvuspoliitika tulevik demograafiliste muutustega tegelemisel

20. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika pakub õigeid vahendeid, millega käsitleda demograafilisi muutusi, eriti seoses muude ELi, riiklike ja piirkondlike poliitikameetmetega, nii rahvastiku vananemise kui ka rahvastiku vähenemise suhtes ja peaks seetõttu mängima olulisemat rolli, et toetada paindlikult piirkondi demograafiliste muutustega kohanemisel; on veendunud, et see peaks kajastuma ka konkreetseid fonde käsitlevates määrustes demograafiliste muutuste käsitlemisel, mis on osa Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 174 alusel antud sõnaselge pädevusest; nõuab, et määratletaks täpselt ELi toimimise lepingu artiklis 174 ja määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 121 osutatud „rasked ja püsivad ebasoodsad demograafilised tingimused“, mis võimaldaks demograafilisi probleeme statistiliselt kvantifitseerida; rõhutab linna- ja maapiirkondade vahelise sideme tähtsust ning kutsub komisjoni üles mõtlema võimalusele täiendada integreeritud säästva linnaarengu strateegiat partnerlussuhete kaudu linnade ja maapiirkondade kestliku arengu eesmärgil; leiab, et komisjon peaks võtma ennetusmeetmeid, et vältida demograafiliste muutuste negatiivset mõju, ja pakkuma tehnilist abi rahvaarvu vähenemisest enim mõjutatud piirkondadele;
21. rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika peab edendama naiste tööalast konkurentsivõimet ja kaasatust, eelkõige emade puhul, kellel on raskusi töö leidmisega; nõuab seetõttu, et naistele võimaldataks juurdepääs koolitus- ja haridusprogrammidele; juhib siiski tähelepanu sellele, et omandatud kvalifikatsioon peaks vastama tööturu vajadustele; rõhutab, kui tähtis on aidata noortel emadel tööle naasta, pakkudes igas vanuses lastele usaldusväärseid pikapäeva lastehoiuteenuseid, sealhulgas koolieelse õppimise võimalusi, et peatada rahvaarvu vähenemine;
22. usub, et demograafiliste probleemidega tegelemiseks peaksid piirkonnad kasutama

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde ennetavamalt, et võidelda noorte tööpuuduse vastu ja anda noortele inimestele võimalus alustada korralikku karjääri; märgib, et seda on võimalik saavutada, toetades noorte koolitusprogramme ja ettevõtlikkust;

23. nõuab, et tulevase ühissätete määruse raames loodaks õigusraamistik, et käsitleda piirkondi, kes seisavad silmitsi tõsiste ja püsivate demograafiliste probleemidega; rõhutab vajadust ennetavama ja sihipärasema lähenemisviisi järele demograafilise poliitika kujundamisele, sest demograafiliste muutuste piirkondlik lahknevus tekitab tõenäoliselt märkimisväärset ebavõrdset sotsiaal-majanduslikku mõju Euroopa territooriumidele, mis võib ELis piirkondlikke erinevusi veelgi suurendada; nõuab, et tugevdataks ja ühtlustataks halduslikult uusi vahendeid, et tõhustada alt üles suunatud lähenemisviisi ja mitmetasandilist juhtimist – nagu kogukonna juhitud kohalik areng ja integreeritud territoriaalne investeering –, et suurendada kohalikku ja piirkondlikku osalemist osana integreeritud ja terviklikust lähenemisviisist piirkondlikule arengule; nõuab, et loodaks portaali põhised teenused, mis aitaksid olemasolevatel maaettevõtetel saada paremat sidet nende linnas asuvate kolleegidega; toonitab, kui oluline on võtta tulevase ühtekuuluvuspoliitika raames rohkem arvesse konkreetset territoriaalset eripära, mis avaldub allpiirkondlikul tasandil; rõhutab, et suutlikkuse ja jõulise juhtimise puudumine mitmes kohalikus ja piirkondlikus ametiasutuses on oluline takistus EFSI programmide õnnestumisele, ja nõuab sellega seoses suutlikkuse suurendamise vahendeid;
24. palub komisjonil kaaluda võimalust määratleda uued kriteeriumid, mille alusel eristada demograafiliste probleemidega maadlevaid piirkondi demograafiliste, majanduslike, keskkonnamõju ja juurdepääsetavuse näitajate alusel, ning viia läbi võimalike sotsiaal-majanduslike ja keskkonnaalaste näitajate uuringuid, et täiendada SKP näitajat kriteeriumidega, mis hõlmavad sotsiaalset kapitali, oodatavat eluiga ja keskkonna kvaliteeti; on seisukohal, et SKP ja rahvastikutihedus ei ole sellised näitajad, millest piisaks raskete ja püsivate demograafiliselt ebasoodsate tingimustega territooriumide liigitamiseks; palub komisjonil lõimida ühtekuuluvuspoliitikasse lisaks SKP-näitajale uued, muutuvad näitajad, nagu demograafiline näitaja ja eelkõige ELi piirkondliku sotsiaalarengu indeks, et anda täielikum ülevaade nende piirkondade ees seisvatest konkreetsetest probleemidest, või kaaluda nimetatud piirkondadele lisaassigneeringu eraldamist, mis on sarnane praegusel programmitöö perioodil (ühissätete määruse VII lisa punkt 9) ette nähtud toeks hõredalt asustatud piirkondadele; rõhutab, et on vaja konkreetseid vahendeid selleks, et jälgida ja hinnata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide potentsiaali ja tegelikku mõju demograafiliste muutuste käsitlemisel, koostades suunised asjaomaste demograafiliste näitajate järgneva väljatöötamiseks; rõhutab, kui oluline on omada usaldusväärset, ajakohast, liigitatud statistikat tõhusama ja objektiivsema poliitilise haldamise otstarbel, eriti ELi erinevate hõredalt asustatud piirkondade põhiomaduste üksikasjalikuma mõistmise jaoks; nõuab seetõttu, et Eurostat esitaks enamaid üksikasju statistika vallas, mis on oluline sobiva Euroopa demograafiapoliitika väljatöötamiseks, eriti demograafilisi, perekonnaga seotud, sotsiaalseid ja majanduslikke näitajaid, ning seega nõuab tungivalt, et need liigendataks vähemalt allpiirkondlikul, st NUTS III tasandil;
25. on arvamusel, et tulevane ühtekuuluvuspoliitika peaks hõlmama konkreetseid meetmeid demograafilistest probleemidest kõige enam mõjutatud piirkondade jaoks ja võimaldama temaatilist eesmärkide või kaasrahastamise määra seadmisel suuremat

paindlikkust, pidades silmas piirkondadevaheliste ja piirkonnasiseste strateegiate kooskõlastamist samas liikmesriigis kohaliku osalusega; kutsub komisjoni üles kaaluma demograafilise arengu riikliku strateegia muutmist uueks eeltingimuseks;

26. kutsub komisjoni üles lisama strateegiasse „Euroopa 2020“ demograafia juhtalgatuse, mida rahastatakse olemasolevatest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest ja mis hõlmab mitmesuguseid meetmeid kolmes kategoorias: arukas majanduskasv meetmete abil, millega aidata demograafiliste väljakutsetega silmitsi seisvaid territooriume IKT, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ja VKEde valdkonnas; kaasav majanduskasv meetmete abil, millega innustada noori piirkonda jääma, tagades kestliku põlvkondade vahetumise, füüsilisest isikust ettevõtjate töö ja sotsiaalse kaasamise meetmed rändajate ja pagulaste jaoks, kes on rahvusvahelise kaitse all; ning kestlik majanduskasv meetmete abil, millega aidata kõnealustel piirkondadel investeerida rohelisse majandusse, sh säästvatesse transpordisüsteemidesse; tunneb heameelt ELi nutikate külade algatuse üle, milles nõutakse, et poliitikas pöörataks erilist tähelepanu digitaalse lõhe ületamisele maa- ja linnapiirkondade vahel ning kasutatakse ära potentsiaali, mida pakub maapiirkondade ühenduvus ja digiteerimine, ja mis toetab arukate saarte algatust kui Euroopa saarte ametiasutuste ja kogukondade alt-üles tehtavaid jõupingutusi, mille eesmärk on püüda parandada saarte elukvaliteeti kestlike ja integreeritud lahenduste abil;
27. on seisukohal, et 2020. aasta järgne mitmeaastane finantsraamistik peaks andma jõulise, otsustava tõuke jõupingutustele käsitleda demograafilisi väljakutseid, võttes arvesse praegust demograafilist olukorda ja suundumusi, ja et see peab hõlmama selliste lahenduste edendamist, mis kasutavad vajaduse korral sihipäraseid meetmeid, nagu eelarverea assigneeringud; nõuab, et tugevdataks sotsiaalset kaasamist toetavaid teenuseid ja taristut ÜPP teise samba raames, mis on ette nähtud maaelu arengu edendamiseks ja mida rahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) alusel, ning pöörama ümber sotsiaalse ja majandusliku languse ja rahvastiku vähenemise suundumuse raskete ja püsivate ebasoodsate demograafiliste tingimustega piirkondades; palub riiklikel, piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel vahetada kogemusi, häid tavaid ja uusi meetodeid, mis aitaksid vältida demograafiliste muutuste negatiivseid tagajärgi; on veendunud, et üleeuroopalised transpordivõrgud (TEN-T) ja meremagistraalid peaksid teenindama raskete ja püsivate ebasoodsate demograafiliste tingimustega piirkondi;
28. rõhutab iga kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodika lisaväärtust kõigis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides, et töötada välja ja rakendada integreeritud ja spetsiaalselt kohandatud alt-üles lahendusi; peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et kogukonna juhitud kohalik areng on kohustuslik vaid EAFRD puhul ning et kohalikud ja osalusel põhinevad lähenemisviisid vähenevad ERFis, ESFis ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondis (EMKF); palub seepärast komisjonil muuta kogukonna juhitud kohaliku arengu kasutamine kohustuslikuks kõigis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides;

o

o o

29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Demograafilised muutused on üks peamisi probleeme, millega Euroopa piirkonnad praegu ja lähitulevikus silmitsi seisavad. EUROSTATi avaldatud andmed näitavad, et Euroopa vananeb. Tööealise elanikkonna osakaal kogu rahvaarvust oli 2015. aastal 65,5 %, kuid see kahaneb 2080. aastaks eeldatavasti 56,2 %-ni. Samal ajal suureneb üle 65-aastaste elanike osakaal: kui 2015. aastal oli neid 18,9 %, siis 2080. aastaks ilmselt 28,7 %¹. Teisisõnu on tööealise elanikkonna ja eakate suhe praegu umbes neli ühele, kuid 2080. aastaks kaks ühele. Samal ajal kasvab kogu Euroopas rahvaarv 2050 aastani aeglasemalt kui seni ning hakkab siis järk-järgult kahanema, jõudes 2075. aastaks madalpunkti. Aastatel 2008–2030 kogeab eeldatavasti iga kolmas piirkond rahvastiku vähenemist, peamiselt Kesk-Euroopas, Ida-Saksamaal, Itaalia lõunaosas ja Hispaania põhjaosas². Raportöör soovib juhtida siin tähelepanu mõnedele kõige olulisematele probleemidele, mida need demograafilised nähtused ELis piirkondlikul ja kohalikul tasandil tekitavad. Tuleks toonitada, et demograafilised probleemid ei ole Euroopa Liidus ei uued ega tundmatud. Uus on tänapäeval ainult see, et need protsessid on nii intensiivsed, samuti probleemid piirkondades, kus mõned või kõik neist esinevad ja üksteist tugevdavad.

1. Euroopa Liidu demograafiliste muutustega piirkondade ja nende probleemide tuvastamine

Euroopa tasandi demograafiliste probleemide määratlemise teeb raskeks kõigepealt see, et arvesse tuleb võtta liikmesriikide kõiki piirkondi, kus on tõsiseid demograafilisi puudusi ja tasakaalustamatust, samuti nende iseloomulikke tunnuseid ja eripära. Selleks tuleb demograafilised nähtused ning antud elanikkonna ja territooriumi tasakaal täpselt määratleda.

Euroopa Liidu piirkondade demograafilises arengus saab tuvastada neli põhilist teemat, mis on liidus selles valdkonnas peamisteks probleemideks. Kui need esinevad kumulatiivselt, nagu see paljudes piirkondades on, tugevdab see kõige negatiivsemaid mõjusid veelgi.

Esimene probleem on **hõre asustus**. See on laialdaselt tuntud nähtus ja hõlmab kahte reaalsust, mis võivad teatud piirkondades koos esineda: ühest küljest on neis piirkondades ajalooliselt välja kujunenud rahvastiku ja territooriumi tasakaalu mudel, mida iseloomustab hõre asustus. Selle põhjuseks võivad olla piirkonna füüsilised, demograafilised, poliitilised jm eripärad. Teisest küljest asustustiheduse vähenemine olla hiljutine, kuid jätkuv protsess, mis muudab inimasustuse ajaloolisi tingimusi. Üks selliste protsessidega seotud nähtusi on territoriaalne polariseerumine: rahvastik koondub teatud keskustesse, samal ajal kui suur osa ülalpeetavatest piirkondadest tühjeneb. Seepärast on oluline hõreda asustuse probleemi õigel tasandil analüüsida. Selles osas on NUTS 3 tasand sobilikum kui NUTS 2 ning paljudel juhtudel on rahvastiku tiheduse probleemid ilmsemad, kui võetakse arvesse LAU tasandit.

Teine probleem on rahvastiku **vananemine**. Nii nagu eelmine, on ka see demograafiline

---

¹ Eurostat, „Eurostati aastaraamat“, 2016. aasta väljaanne.

² Euroopa Parlament, DG IPOL, poliitikaosakond B, REGI (2013) „Kuidas saavad regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika lahendada demograafilisi probleeme?“, lk 21.

nähtus Euroopa Liidus tuntud ja levinud. Ka siin võib eristada selle olemuse ja intensiivsuse järgi kahte mudelit: mõnel juhul on see järkjärgulise demograafilise ülemineku tulemus, teistel juhtudel on suuremal määral põhjuseks rahvastikupüramiidi struktuuri muutumine, nii et eeldatava eluea pikenedes kaasneb noorte ja täiskasvanute emigreerumine ning sündimuse langus ja laste osakaalu vähenemine.

Kolmas teema või probleem on **sündimuse vähenemine**, mis toob kaasa laste ja noorte osakaalu drastilise vähenemise rahvastikus. See muudab ootusi rahvastiku taastootmise osas ja sõltuvusmäära tasakaalu keskpikas perspektiivis. Tegemist ei ole uue nähtusega, kuid mõnes piirkonnas ei tundu see protsess stabiliseeruvat.

Neljas probleem on jätkuv **rahvastiku vähenemine**. See tuleneb suurel määral eelnimetatud nähtustest ja teravdab muid demograafilisi probleeme. Paljudes liidu piirkondades ja veelgi arvukamates kohalikes haldusüksustes toimub tõsine ja pidev rahvastiku vähenemine, nii loomuliku dünaamika kui ka rände tõttu. Seega on piirkondi, kus negatiivne tasakaal on kogunenud aastate pikku ning tulemuseks on rahvastiku vähenemine väga suurel määral. Rahvastiku vähenemist ja hõredat asustust ei tohiks segi ajada, kuna esimene neist leiab aset nii tihedalt kui ka hõredalt asustatud aladel. Samuti ei toimu mitte kõigis hõredal asustatud piirkondades rahvastiku vähenemist, mõnedes neist püsib ajalooliselt väljakujunenud tasakaal.

NUTS kui demograafilise analüüsi skaala võimaldab hõlmata suurt osa Euroopa Liidu piirkondade demograafilistest probleemidest. Need on veelgi ilmsemad, kui võetakse arvesse ka LAU tasandeid. Olemasolevad tehnilised vahendid võimaldavad analüüsi igal tasandil, kuid tuleks siiski meenutada, et poliitika sõltub rohkem poliitilistest struktuuridest.

2. Demograafiliste probleemide mõju poliitikavaldkondadele

Raportöör on teadlik sellest, et demograafilistel muutustel on kohalikule arengule oluline sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnamõju ning see tekitab asjaomastele Euroopa piirkondadele paljudes poliitikavaldkondades uusi probleeme, kuid samal ajal ka uusi arenguvõimalusi. Need probleemid on üha enam ELi tulevikuteemaliste arutelude keskmes. Piirkonnad peavad demograafiliste muustrite ja suundumuste järgi kohandama teenuste pakkumist, taristuid ja poliitika kujundmaist. On vaja tõhusat poliitilist sekkumist, eelkõige järgmistes valdkondades.

a. Tööhõive

Teatud tasandil on rahvastik ja tööhõive selges vastavuses, näiteks piirkonna või provintsi tasandil. Elanikkonna liikumine kujutab endast demograafilise struktuuri alalist kohanemist tootmisstruktuuriga. Kohalikul või piirkondlikul tasandil ei saa sama väita, kuna elanikkonnal võib olla muid stiimuleid, et elada töökohast teatud kaugusel, või vastupidi – võib olla takistusi, mis ei võimalda sel paikneda samas asulas või ümbruskonnas. Üldises plaanis on tegemist tasakaaluga selliste asjade kättesaadavuses nagu eluase, teenused, meelelahutus ja muud immateriaalsed väärtused, nt igapäevased sõidukulud paika, kus leidub selliseid võimalusi piisaval hulgal ja piisava kvaliteediga. Noorte tööhõive ebakindlad tingimused, samuti nende pikad töötunnid ei soodusta sündimuse suurenemist. Uued tööhõive vormid, mis on ebakindlamad ja vähem stabiilsed, toetavad elanikkonna suuremat geograafilist liikuvust. Kuna tööhõive tulevikku võib mõjutada tehnoloogia ja tehisintellekti kaasamine tootmisprotsessidesse, võib territoriaalne side tööhõive ja elanikkonna vahel muutuda

paindlikumaks.

b. Linna- ja maapiirkondade planeerimine

Mõnedes piirkondades toimub polariseerumine: äärepoolsete ja maapiirkondade rahvaarv väheneb, samal ajal kui elanikkond koondub linnade ja suurlinnade keskustesse. Alates majanduskriisi puhkemisest on need suundumused kiirenenud. Need piirkonnad peavad kohanduma, kuna demograafilised muutused toovad kohaliku arengu jaoks kaasa uusi nõudmisi, mis puudutavad eluaset, transporti, liikuvust ja haridust. Samal ajal võib täheldada nn linnastute efekti: kui majandust ei juhita, siis kontsentreerub majandustegevus tootlikkuse suurendamiseks ja kasumi maksimeerimiseks vähestesse kohtadesse, tekitades linnastuid, mis võivad teatud tasandil tuua kaasa mastaabikulu. Selline mastaabikulu mõjutab avaliku sektori eelarvet ja perekondi rohkem kui ettevõtteid, mistõttu on väga raske hoida seda suundumust ühiskonna jaoks optimaalsetes määretes. See investeeringute kontsentreerumise suundumus, mida võib täheldada nii riikide, piirkondade kui ka provintside tasandil, toob kaasa elanike koondumise väga vähestesse paikadesse ning suurte territooriumite tühjaks jäämise. Linnastumise efekt ise on aga üks teguritest, mis rahvastikku ligi tõmbab, tänu kaubanduse ja avaliku sektori teenuste ilmsele kättesaadavusele. Üks põhjus on ka see, et tööjõu nõudluse koondumine antud territooriumile annab lootust kvaliteetseteks töökohtadeks ja sotsiaalseks mobiilsuseks.

c. Taristud

Taristud on investeeringute lokaliseerimiseks peamine tegur, kuna need võimaldavad juurdepääsu toodete tarnimise ja müügi turgudele. Tänu kommunikatsioonitehnoloogiale saab teatud turgudel geograafilisi puuduseid ületada. Selleks on siiski vaja täielikku kaetust konkurentsivõimeliste kvaliteedi- ja hinnatingimustega, mida praegu ei ole. Taristud lihtsustavad ka juurdepääsu teenustele, eriti IKT-le, mis avavad ukse virtuaalmaailma, kus võimalustel ei ole piire. Need on kahtlemata sellised tegurid, mis inimesi teatud territooriumile tõmbavad ja neid seal hoiavad.

d. Teenuste pakkumine

Tarbimisühiskond on seostanud teenuste (nii ühiskondlike kui kaubanduslike) kättesaadavuse elukvaliteediga. Nii avaliku kui ka erasektori teenuste pakkumine ja elanikkonna suurus on nõiarings: kui elanike arv väheneb, siis kahaneb ka elanikele kättesaadavate teenuste ja töökohtade arv, ning lõpuks põhjustab teenuste ja töövõimaluste puudumine emigreerumist. Selle muutuja puudusi tuleks vältida teenuste kommertsialiseerimise ja väga paindlike ühistranspordi süsteemide loomisega, samuti oleks vaja eelarvepoliitikat, mis kompenseeriks liikuvuse kulusid ning mis looks stiimuleid liikuvate teenuste pakkumiseks maapiirkondades või teenuste pakkumiseks väikestes keskustes. Olukorda võivad kompenseerida *online*-teenused tervishoiu, sotsiaalteenuste, hariduse või kultuuri valdkonnas, kuid otsestest isiklikest teenustest on ikkagi puudus. Nende rakendamiseks on vaja aktiivset poliitikat sellise osutamiski viisi kohaldamiseks.

e. Transport

Tühjenenud aladel, kus asustus on väga hajus, on ühistransporti väga raske ülal pidada, kuid sama oluline on tagada elanike kaasatus. Nende teenuste pakkumisel on vaja nii paindlikkust kui ka stabiilsust. Need ei ole erasektorile kasumlikud teenused ja vajavad riigieelarvest

märkimisväärset toetust. Selles valdkonnas tuleks katsetada avaliku ja erasektori koostööd.

3. Ühtekuuluvuspoliitika olulisus demograafiliste probleemide lahendamises

Raportöör sooviks rõhutada ühtekuuluvuspoliitika tähtsust selles valdkonnas. Tihti on ühtekuuluvuspoliitika meetmed peamised, millega demograafilistele probleemidele piirkondlikul ja kohalikul tasandil reageeritakse, ning sageli täiendavad need riiklikke ja piirkondlikke strateegiaid. Muu hulgas leiab raportöör, et:

1. ELi vahendeid on vaja paremini koordineerida, et tagada terviklikum lähenemine demograafilistele muutustele: ühtekuuluvuspoliitika sekkumise potentsiaali on piiranud asjaolu, et puudub horisontaalne Euroopa strateegia demograafiliste probleemidega tegelemiseks;
2. struktuurifondide edendatavad tegevused peaksid saama kasu paremast integratsioonist ja suuremast paindlikkusest, et suurendada täiendavust ja järjepidevust demograafiliste muutustega toimetulekus;
3. on vaja rohkem uurida struktuurifondide potentsiaali demograafiliste muutustega toimetulekuks. Struktuuri- ja investeerimisfondide juhistes tuleb panna suuremat ja konkreetsemat rõhku demograafilistele muutustele kui prioriteetsele valdkonnale;
4. demograafiliste muutuste tekitatud probleemidega peavad tegelema kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused koos liikmesriikide ja Euroopa institutsioonidega: kõikidel neil erinevatel tasanditel on oma roll tagamaks, et poliitika ja strateegiad oleksid vastavuses ning et selles küsimuses vahetataks parimaid tavasid;
5. raportöör sooviks ka rõhutada, kui oluline jätkuvalt suurendada igal tasandil teadlikkust sellest, mida tähendavad Euroopa Liidu jaoks demograafilised muutused ja kuidas saaksid struktuurifondid aidata demograafiliste muutustega toime tulla.

22.6.2017

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI MUUDATUSETTEPANEKUTENA ESITATUD SEISUKOHT

regionaalarengukomisjonile

ühtekuuluvuspoliitika vahendite kasutuselevõtmise kohta piirkondades, et tegeleda demograafiliste muutustega

Arvamuse koostaja: Arne Gericke

(2016/2245(INI))

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1 **Raporti projekt** **Põhjendus E a (uus)**

Raporti projekt

Muudatusettepanek

E a. arvestades, et naised ja eriti üksikemasid ohustab rohkem vaesus ja tõrjutus;

Muudatusettepanek 2 **Raporti projekt** **Põhjendus E b (uus)**

Raporti projekt

Muudatusettepanek

E b. arvestades, et sünnitusabi teenused, nõuetekohased emade tervishoiu

*infrastruktuurid ja vahendid ohtu
sünnituse tagamiseks ei ole
maapiirkondades kättesaadavad;*

Muudatusettepanek 3
Raporti projekt
Põhjendus E c (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

*E c. arvestades, et naiste roll
põllumajanduses ja põllumajanduslikes
pereettevõtetes on endiselt oluline,
nähtamatu ja sageli tasustamata;*

Muudatusettepanek 4
Raporti projekt
Põhjendus G a (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

*G a. arvestades, et naised on suuremas
vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus kui
mehed, eriti kui nad on üle 60 aasta
vanad;*

Muudatusettepanek 5
Raporti projekt
Põhjendus G b (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

G b. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on EL kodanike põhiõigus ja ühine väärtus ning vajalik tingimus majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamiseks;

**Muudatusettepanek 6
Raporti projekt
Põhjendus G c (uus)**

Raporti projekt

Muudatusettepanek

G c. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on tähtis majandusarengu ja sotsiaalse sidususe vahend;

**Muudatusettepanek 7
Raporti projekt
Põhjendus J a (uus)**

Raporti projekt

Muudatusettepanek

J a. arvestades, et ebasoodsate demograafiliste muutuste tõttu on vaja suuremat põlvkondadevahelist solidaarsust;

**Muudatusettepanek 8
Raporti projekt**

Punkt 1 a (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

1 a. rõhutab kvaliteetsete era- ja avaliku sektori teenuste otsustavat tähtsust, eriti naiste jaoks; rõhutab, et oluline on juurdepääs kvaliteetsetele ja vastuvõetava hinnaga avaliku ja erasektori teenustele, mis on vahend soolise võrdõiguslikkuse tagamiseks;

**Muudatusettepanek 9
Raporti projekt
Punkt 2 a (uus)**

Raporti projekt

Muudatusettepanek

2 a. kutsub liikmesriike ja komisjoni võtma arvesse eri poliitikameetmete mõju soolisele võrdõiguslikkusele ja demograafilistele muutustele;

**Muudatusettepanek 10
Raporti projekt
Punkt 3 a (uus)**

Raporti projekt

Muudatusettepanek

3 a. tuletab meelde Euroopa Ombudsmani otsust juhtumis OI/8/2014/AN seoses põhiõiguste austamisega ELi ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel;

Muudatusettepanek 11
Raporti projekt
Punkt 3 b (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

3 b. palub komisjonil ja liikmesriikidel kasutada aktiivselt Euroopa struktuurifonde soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks;

Muudatusettepanek 12
Raporti projekt
Punkt 7 a (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 a. nõuab, et liikmesriigid ja komisjon viiksid läbi soopõhise analüüsi ning tegeleksid sooteadliku eelarvestamisega, et saavutada rahaliste vahendite sooliselt võrdne eraldamine;

Muudatusettepanek 13

Raporti projekt
Punkt 7 a (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 a. on seisukohal, et väheneva ja vananeva rahvastiku tõttu tuleb objektiivselt, põhjalikult ja igakülgset läbi

vaadata paljud kehtestatud majandus- ja sotsiaalpoliitikameetmed, poliitilised põhimõtted ja programmid, et nendes võetaks arvesse kaugemat perspektiivi;

Muudatusettepanek 14
Raporti projekt
Punkt 7 b (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 b. juhib tähelepanu tõsiasjale, et tõrjutud kogukondadest pärit naised kogevad mitmekordset diskrimineerimist, mis seab nad veelgi suuremasse vaesusriski ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu, pidades iseäranis silmas juurdepääsu tööhõivele, haridusele, tervishoiule ja sotsiaalteenustele;

Muudatusettepanek 15
Raporti projekt
Punkt 7 c (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 c. palub komisjonil ja liikmesriikidel käsitleda põlvkondadevahelist dialoogi ja solidaarsust vahendina, mille abil saavutada naiste ja meeste võrdõiguslikkus;

Muudatusettepanek 16
Raporti projekt
Punkt 7 d (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 d. juhib tähelepanu asjaolule, et naiste töötuse määra on alahinnatud, kuna paljud naised ei ole töötuna registreeritud, eelkõige maapiirkondades või äärealadel elavad või pereettevõttes või -farmis abistavad naised;

Muudatusettepanek 17
Raporti projekt
Punkt 7 e (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 e. palub liikmesriikidel ja komisjonil edendada naiste ettevõtlust maapiirkondades;

Muudatusettepanek 18
Raporti projekt
Punkt 7 f (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

7 f. rõhutab vajadust teha lastehoiuasutuste ja teiste abivajavate hooldusasutuste teenused kättesaadavaks

kõikjal maapiirkondades ja kutsub komisjoni toetama liikmesriike, eraldades muu hulgas ELi olemasolevaid vahendeid, et luua sellised asutused vormis, mis on kõigile kättesaadav;

Muudatusettepanek 19
Raporti projekt
Punkt 8 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek

Muudatusettepanek

8 a. kutsub komisjoni ja liikmesriike võtma kõigi poliitikameetmete ettepanekute aluspõhimõttena arvesse perekondlike väärtuste süvalaiendamist;

Muudatusettepanek 20
Raporti projekt
Punkt 10 a (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

10 a. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulisust sellise poliitika ja selliste meetmete elluviimisel, mis annavad inimestele, eriti naistele, võimalusi töötamiseks ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks ning aitavad vähendada väljarännet;

Muudatusettepanek 21
Raporti projekt

Punkt 14 a (uus)

Raporti projekt

Muudatusettepanek

***14 a. kutsub komisjoni kasutama
piirkondlikke fonde detsentraliseeritud
sünnitusabiteenuste parandamiseks;***

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	20.6.2017
----------------------	-----------

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	9.10.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 -: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Franc Bogovič, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, John Flack, Iratxe García Pérez, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Jens Nilsson, Andrey Novakov, Paul Nuttall, Konstantinos Papadakis, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Maria Spyrali, Ruža Tomašić, Ángela Vallina, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Joachim Zeller
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Daniel Buda, Andor Deli, Raffaele Fitto, John Howarth, Ivana Maletić, Tonino Picula
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	James Carver, Esther Herranz García, Susanne Melior

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

28	+
ECR	Raffaele Fitto, John Flack, Mirosław Piotrowski, Ruža Tomašić
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Martina Michels, Ángela Vallina
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Esther Herranz García, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Maria Spyraiki, Joachim Zeller, Lambert van Nistelrooij
S&D	Andrea Cozzolino, Iratxe García Pérez, John Howarth, Louis-Joseph Manscour, Susanne Melior, Jens Nilsson, Tonino Picula, Liliana Rodrigues, Derek Vaughan
VERTS/ALE	Monika Vana

6	-
ALDE	Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
EFDD	James Carver, Paul Nuttall
NI	Konstantinos Papadakis
PPE	Andor Deli

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu